

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept				
1.3 Departamentul	Extensiunea Bălți				
1.4 Domeniul de studii	Drept				
1.5 Ciclul de studii	II - Master				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept European, extensiunea Bălți				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Fiscalitate europeană						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ioana Maria Costea						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Ioana Maria Costea						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					
3.8 Total ore pe semestru					
3.9 Număr de credite					

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept civil. Drept European. Drept financiar.
4.2 De competențe	Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept civil. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept european. Cunoașterea noțiunilor și instituțiilor de drept financiar.

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C.1. Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea adecvată a conceptelor, teoriilor, paradigmelor și metodologiilor din domeniul fiscalității europene C.2. Aplicarea tehniciilor și instrumentelor specifice la anumite situații, procese, proiecte specifice. C.3. Aplicarea legislației naționale și/sau europene la situațiile de fapt. C.4. Interpretarea, corelarea și compararea instituțiilor juridice din dreptul național, dreptul european și dreptul internațional C.5. Utilizarea legislației în vigoare în analiza situațiilor juridice, în încadrarea lor corectă din punct de vedere juridic și în soluționarea lor
Competențe transversale	CT.1. Realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil CT.2. Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare CT.4. Sintetizarea de soluții generice și alternative la probleme punctuale de practică.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	O.1. Cursul va urmări identificarea și asimilarea principalelor probleme de practică instituțională și judiciară, în materia dreptului bugetar și fiscal, cu componentă europeană.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili: ▪ să definească o serie de noțiuni specifice: buget, impozit, taxă etc.▪ să indice instituții competente în procedurile bugetare și fiscale naționale și europene.▪ să explice mecanismele de elaborare, aprobată, executare a bugetelor naționale și europene.▪ să explice mecanismul de impunere directă și coordonarea în plan european.▪ să explice mecanismul de impunere indirectă și coordonarea în plan european.▪ să identifice condițiile de legalitate ale unui act administrativ-fiscal.▪ să soluționeze o ipoteză practică privind procedura bugetară ori fiscală europeană.▪ să redacteze înscrисuri specifice stadiilor procesuale și poziției procesuale într-o speță.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni introductive. Fiscalitatea și dreptul fiscal	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Costea I.M, <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016
2.	Fiscalitate și drept fiscal în context supranațional și european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore http://ec.europa.eu/budget/index.cfm Costea I.M, <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016

3.	Cadrul bugetar european. Elaborare. Aprobare	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016
4.	Cadrul bugetar european. Execuție. Încheierea exercițiului. Control	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016
5.	Frauda la bugetul Uniunii Europene. Nereguli bugetare.	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016
6.	Fiscalitate în contextul Uniunii Europene. Dispoziții fiscale în Tratate. Convențiile de evitare a dublei impunerii și dreptul european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016 P. Serlooten, <i>Droit fiscal des affaires</i> , ed. a XII-a, Ed. Dalloz, Paris, 2013.
7.	Fiscalitate în contextul Uniunii Europene. Impozitarea directă – Directive și armonizare	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016 Costea I.M. <i>Optimizarea fiscală</i> , Ed. C.H.Bech, 2011
8.	Fiscalitate în contextul Uniunii Europene. Impozitarea directă – Directive și armonizare	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016 Costea I.M. <i>Optimizarea fiscală</i> , Ed. C.H.Bech, 2011
9.	Fiscalitate în contextul Uniunii Europene. Impozitare indirectă. Modele de armonizare fiscală	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016 Costea I.M. <i>Optimizarea</i>

		<i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	<i>fiscală</i> , Ed. C.H.Beck, 2011 D. Pătroi (coord.), <i>TVA național vs. TVA comunitar</i> , Ed. C.H. Beck, București, 2013
10.	Procedura fiscală. Aspecte generice privind stabilirea și executare creanțelor fiscale. Cooperare administrativ-fiscală în UE	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016 Costea I.M. <i>Optimizarea fiscală</i> , Ed. C.H.Beck, 2011
11.	Procedura fiscală. Aspecte generice privind stabilirea și executare creanțelor fiscale. Cooperare administrativ-fiscală în UE	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Costea I.M., <i>Evaziunea fiscală</i> , Ed. C.H.Beck, 2011.
12.	Contenciosul fiscal. Aspecte generice privind contenciosul fiscal. Aspecte de contencios fiscal în spațiul european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore D.D. Șaguna, <i>Drept financiar</i> , ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013. Costea I.M., <i>Fiscalitate europeană</i> , Ed. Hamangiu, 2016
13.	Evaziunea fiscală. Frauda fiscală. Aspecte generice privind evaziunea fiscală. Aspecte de drept european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore http://ec.europa.eu/anti_fraud/ Costea I.M., <i>Evaziunea fiscală...</i> , Ed. C.H.Beck, 2011.
14.	Evaziunea fiscală. Frauda fiscală. Aspecte generice privind evaziunea fiscală. Aspecte de drept european	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore http://ec.europa.eu/anti_fraud/ Costea I.M., <i>Evaziunea fiscală...</i> , Ed. C.H.Beck, 2011.

Bibliografie

Referințe principale:

1. Costea I.M., *Fiscalitate europeană*, Ed. Hamangiu, 2016.
2. Costaș C., *Drept financiar, Drept fiscal*. vol. I/II, Ed. Universul Juridic, 2016.
3. www.curia.eu

Referințe suplimentare:

1. D.D. Șaguna, *Drept fiscal*, ed. a V-a, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
2. L. Tătu, D. Cataramă, *Aspecte practice privind TVA*, Ed. C.H. Beck, București, 2010.
3. I.M. Costea, *Inspectia fiscală*, Ed. C.H. Beck, București, 2011.
4. I.M. Costea, *Optimizarea fiscală*, Ed. C.H. Beck, București, 2011
5. D. Pătroi (coord.), *TVA național vs. TVA comunitar*, Ed. C.H. Beck, București, 2013.
6. P. Serlooten, *Droit fiscal des affaires*, ed. a XII-a, Ed. Dalloz, Paris, 2013.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Notiuni introductive	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
2.	Procedura bugetară. Aplicații practice. Executare credite bugetare	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
3.	Procedura bugetară. Control. Prezentare teoretică. Bugetul Uniunii	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
4.	Procedura bugetară. Control. Studiu de caz	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
5.	Procedura bugetară. Control. Prezentare teoretică. Fonduri europene	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
6.	Procedura bugetară. Control fonduri europene. Studiu de caz	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
7.	Procedura fiscală. Control. Prezentare teoretică	Problematizarea, expunerea însoțită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată. <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
8.	Procedura fiscală. Control. Studiu de caz. Impozite directe persoane juridice	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
9.	Procedura fiscală. Control. Studiu de caz. Impozite directe persoane fizice	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
10.	Procedura fiscală. Control. Studiu de caz. Contribuții sociale	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
11.	Procedura fiscală. Control. Studiu de caz. TVA	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
12.	Procedura fiscală. Control. Studiu de caz. TVA – trimitere preliminară	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
13	Procedura fiscală. Contencios Studiu de caz	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative
14.	Procedura fiscală. Recapitulare	Problematizarea, studiul de caz <i>Context pandemic: Comunicare pe platforma Moodle, videoconferință</i>	2 ore Documente juridice Texte normative

Bibliografie

1. Revista Curierul fiscal
2. <http://curia.europa.eu/>
3. http://ec.europa.eu/budget/index_fr.cfm
4. http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_fr.htm

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul are un înalt conținut practic și aplicat pentru a forma deprinderi specifice profesiilor juridice: avocat, judecător, procuror. În egală măsură, sunt cuprinse și elemente de drept adaptate funcțiilor din sistemul administrativ public. Cursul oferă formare profesională de specialitate corespunzând standardelor specifice asociațiilor profesionale (UNBR, UCCJR, CSM etc.). Cursul asigură formarea deprinderilor de calificare juridică a unei ipoteze bugetare/fiscale, de identificare a sediului materiei, de verificare a legalității acesteia și de formulare a soluțiilor și remediilor legale. Cursul duce în secundar la formarea deprinderilor de redactare a înscrisurilor specifice contenciosului bugetar/fiscal.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	- identificarea corectă a soluțiilor legale - identificarea corectă a soluțiilor jurisprudențiale	Examen scris	- 50%
10.5 Seminar/ Laborator	- redactarea corectă a unui document juridic - identificarea corectă a problematicii juridice dintr-o speță	Prezentare orală Aplicație practică jurisprudență CJUE	- 25% - 25%
10.6 Standard minim de performanță			
Identificarea tipului de obligație bugetară/fiscală și a legislației naționale și europene aplicabile. Evaluarea legalității unei ipoteze bugetare/fiscale date. Identificarea parcursului administrativ și judiciar de control al legalității. Redactarea înscrisurilor specifice fiecărei etape a contenciosului fiscal.			

Data completării
08.09.2020

Titular de curs
Conf. dr. I.M.Costea

Titular de seminar
Conf. dr. I.M.Costea

Data avizării în departament
30.09.2020

Director de departament
Lect. univ. dr. Olga Andreea Urda